

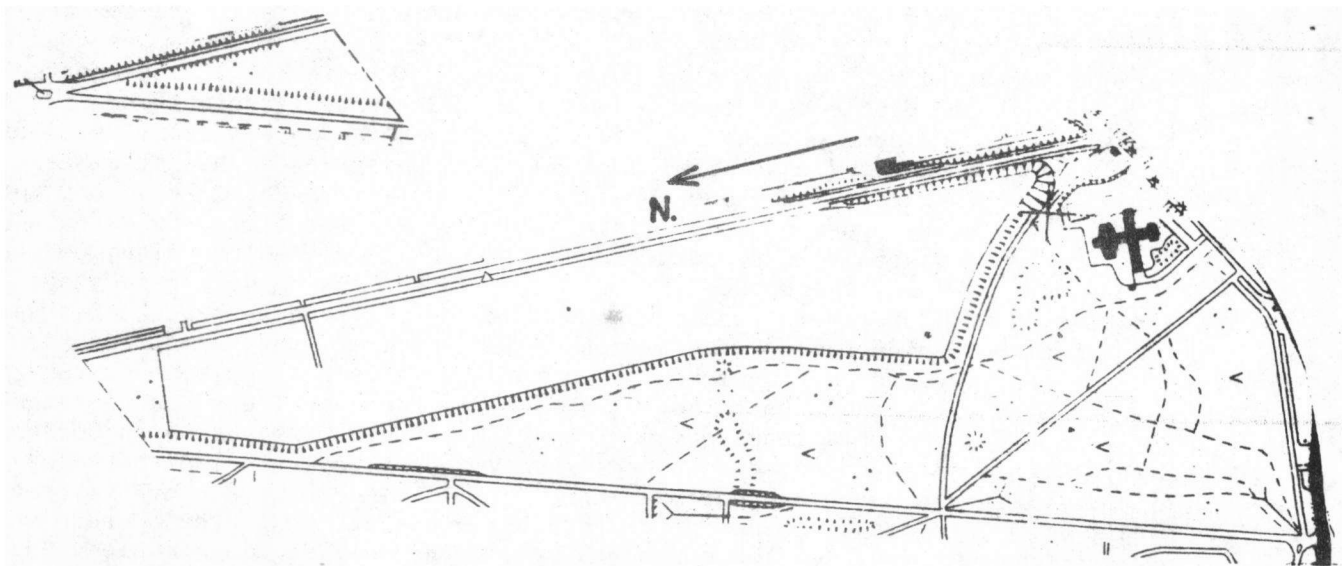
DE BROEDVOGELINVENTARISATIE VAN DE SNIP IN 1983

Adrie Vermeule

Ieder voorjaar worden er in ons werkgebied enkele gebieden geïnventariseerd op broedvogels, zo ook in 1983. Het bosgebiedje De Snip was er één van. Dit gebied werd gekozen omdat er weinig van bekend was en omdat de vogelbevolking er niet te groot is. Dit omdat wij vogelaars die de vogelgeluiden (zang) wat beter wilden leren kennen, mee op pad konden nemen. Er kwamen enkele enthousiastelingen die in de vroege ochtenden mee op pad gingen. Met kaartjes van het gebied en wat uitleg van inventarisatiemethode konden de zingende mannetjes worden ingetekend. En wat is niet leuker dan als je na enkele keren het gebied doorkruist hebt zo de vogelbevolking op vaste plaatsen (territoria) hoort zingen, en zo een indruk krijgt van hun aantal en hun soortenrijkdom. Hopelijk heeft deze inventarisatie ertoe bijgedragen dat enkele leden wat meer kennis van de zang hebben opgedaan. Bij volgende inventarisaties kunnen zij hun soortenaantal wellicht uitbreiden. Er worden in dit gebied al een aantal jaren nestkasten (ca 32) gecontroleerd. Alleen is het jammer dat in 1983 door omstandigheden niet gecontroleerd is. Van de voorgaande jaren zijn de resultaten in dit verslag opgenomen (1979-1980-1981-1982).

TERREINBEGRENZING EN BESCHRIJVING

Aan de westelijke zijde grenst de Snip aan het Spanderswoud maar wordt hiervan gescheiden door de Bussumergrintweg. De Nieuwe Meentweg is de zuidgrens van het terrein, aan de oostzijde grenst het gebied aan een weiland en de Naarderweg. De Snip ligt binnen de gemeentegrens van de gemeente Hilversum en heeft een oppervlakte van ca 10 ha. Het gebied is onderverdeeld in heide met gemengd loof/naaldhout (opp 9.67.60 ha), gemengd loofhout (084,58 ha) en gemengd loof/naaldhout (0.86.20 ha). Het gebied wordt beheerd door Stichting Gooisch Natuurreservaat (G.N.R.) die tevens eigenaresse is.

INVENTARISATIEMETHODE

Wij hebben gebruik gemaakt van de karteringsmethode. Dit wil zeggen dat iedere zingende vogel ingetekend wordt op een kaartje van het gebied, in ons geval 1 : 2000. Hierop wordt precies aangegeven waar zich territoria van een soort bevinden. Van iedere soort moeten de gegevens in een korte periode verzameld worden, in verband met verschuivingen van territoriumgrenzen, veranderingen in gedrag en dergelijke. Ook doortrekkers kunnen het beeld verstoren.

INVENTARISATIE MEDEWERKERS

WD	-	W. Duurland	RA	-	R. v.d. Akker
ND	-	N.J. Dwars	JJ	-	J. de Jonge
GG	-	G.J. de Grauw	AV	-	A. Vermeule
IK	-	I. Karsemeijer			

INVENTARISATIE TIJDSTIPPEN

datum	tijd	geteld door	datum	tijd	geteld door
16-3	7.00- 9.00	ND + AV	25-4	6.00- 9.30	JJ
29-3	7.00- 9.15	ND + AV	30-4	6.00- 9.00	AV + WD
7-4	6.30- 7.30	AV	14-5	6.00- 8.00	JJ
9-4	6.30- 9.30	AV + RA + IK	30-5	11.00-13.30	AV
16-4	6.30- 8.15	AV + WD + GG	31-5	8.30-10.30	AV
20-4	18.30-19.30	AV	3-6	4.50- 8.45	JJ
22-4	5.45- 9.15	JJ	15-6	5.30- 7.00	AV

Het gebied werd totaal 14 maal bezocht waarvan 12 maal in de ochtenduren, éénmaal 's middags en éénmaal 's avonds. Het weer was droog op de dagen van inventarisatie. Eénmaal was er ochtendmist, verder was het goed inventarisatieweer.

TOTAALOVERZICHT VAN DE BROEDVOGELS VAN DE SNIP

Soort	Broedgevallen		Soort	Broedgevallen	
	zeker	mogelijk		zeker	mogelijk
Houtduif	6	10	Goudhaan	3	6
Holenduif	0	1	Bonte Vliegenvanger	0	1
Groene Specht	0	1	Koolmees	20	24
Grote Bonte Specht	1		Pimpelmees	6	12
Boompieper	0	1	Zwarze Mees	0	1
Winterkoning	1	2	Kuifmees	1	2
Heggenus	0	1	Matkop	2	3
Merel	4	7	Boomkruiper	0	1
Roodborst	5	8	Vink	1	2
Zwartkop	0	1	Zwarze Kraai	0	1
Fitis	2	3	Ekster	1	2
Tjiftjaf	0	1	Vlaamse Gaai	1	3

WAARGENOMEN SOORTEN

De (mogelijke) broedvogels zijn onderlijnd.

Blaauwe Reiger Alleen overvliegend, fouragerend op naast gelegen weiland, hoogste aantal 3 exx. 30-4-'83.

Wilde Eend	Overvliegend en fouragerend op weiland. Regelmatig 1 ex. en 30-4 2 exx.
Grauwe Gans	Overvliegende groep op 29-3-'83.
Buizerd	31-5 Eén exemplaar rondzeilend verdween richting Spanderswoud, mogelijk broedvogel in de omgeving van Spanderswoud.
Scholekster	Overvliegend en op weiland naast het bos, fouragerend 2 exx. op 15-6.
<u>Holenduif</u>	Mogelijk broedvogel met 1 paar.
Houtduif	Broedvogel met 6-10 broedparen ook regelmatig waargenomen in grote groepen op weiland naast het bos.
Bosuil	Zowel mannetje als vrouwtje gehoord op 22-4. Verder geen waarnemingen meer, waarschijnlijk broedvogel in naast gelegen bos.
<u>Groene Specht</u>	Steeds 1 ex. roepend mogelijk broedend met 1 broedpaar.
<u>Grote Bonte Specht</u>	Regelmatig gehoord en gezien daarna ook met jongen gezien. Zeker dus 1 broedpaar.

Zwarte Specht	Eénmaal in oostelijke richting overvliegend waargenomen.
<u>Boompieper</u>	Op het heidegedeelte met 1 ex. steeds aanwezig.
<u>Winterkoning</u>	Broedvogel in een klein aantal (1-2). Broedparen langs de rand van het bos met veel ondergroei en struiken aan de kant van het weiland.
<u>Heggemus</u>	Eénmaal zingend op 29-3 verder geen zang meer gehoord. Mogelijk broedvogel met 1 paar.
<u>Koperwiek</u>	Alleen op 16-3 waargenomen groepje van 15 exx. fouragerend langs de rand van het gebied.

- Zanglijster Werd zingend waargenomen buiten het gebied langs de Bussumergrintweg ter hoogte van Spanderslaan. Mogelijk broedvogel Spanderswoud. Kan ook nog doortrekker zijn werd maar éénmaal gehoord op 9-4.
- Merel Broedvogel vooral langs de rand van het terrein waar het bosgebied overgaat naar weiland daar is ook de meeste ondergroei en struiken deze soort is vertegenwoordigd met een aantal van 4 zekere mogelijk 7 broedparen.
- Roodborst Deze vogel was over het gehele gebied verspreid met een aantal van 5-8 broedparen.
- Zwartkop Mogelijk 1 territorium, werd op 14-5 zingend waargenomen.
- Fitis Broedvogel met 2-3 territoria, bij rand van het heide gebiedje.
- Tjiftjaf Met zeker 1 territorium aanwezig.
- Goudhaan Met 3 tot 6 broedparen aanwezig vooral in het naaldhout.
- Bonte Vliegenvanger 1 ex. aanwezig van 30-4 tot 31-5 waargenomen is met 1 broedpaar ingetekend op de kaart, werd regelmatig bij nestkast gesignaleerd.
- Koolmees Deze vogel is het best vertegenwoordigd van alle broedvogels mede door de vele aanwezigheid van nestkasten De toename van het aantal broedgevallen wordt geïllustreerd met het volgend overzicht van ca 32 kasten.

	totaal	1e broedsel	2e broedsel
1976	12	10	2
1977	10	8	2
1978	17	12	5
1979	17	13	4
1980	25	20	5
1981	22	17	5
1982	27	16	11
1983	niet gecontroleerd		

Bij onze inventarisatie kwamen we door zang en andere gedragingen op een totaal in 1983 van 20 zekere en mogelijk 24 broedparen. Wij hopen dat er volgend jaar weer gecontroleerd wordt en dat er misschien enkele andere modellen kasten worden bijgehangen in het gebied.

- Pimpelmees Ook broedvogel in steeds groeiend aantal. 6-12 dat is weer hoger dan in 1982 toen broeden er 5 broedparen in nestkasten. Waarschijnlijk broeden er meerdere paren en in natuurlijke nestholten, daar er een toename is van Koolmees en Pimpelmees en het aantal nestkasten totaal 32 bedraagt. Deze toename is van de laatste jaren hetgeen blijkt uit de gegevens van de nestkastcontroles:

	Totaal	1e broedsel	2e broedsel
1976	4	4	0
1977	2	1	1
1978	3	3	0
1979	1	1	0
1980	2	2	0
1981	4	3	1
1982	5	4	1
1983	niet gecontroleerd		

Zwarte Mees

Mogelijk met 1 broedpaar aanwezig.

Kuifmees

Als broedvogel aanwezig met 1 zeker en mogelijk 2 broedparen. Eén broedpaar is met jongen gezien.

Matkop

Broedgeval in klein aantal 2-3 territoria. Deze soort werd veel aangetroffen in de buurt van omgevallen naaldbomen en aan de rand van het heidegebied.

Boomkruiper

In 1970 werd 1 broedpaar in een nestkast aangetroffen met 5 eieren en zijn 5 jongen grootgebracht deze zijn ook alle vijf uitgevlogen. In 1983 is deze soort ook in een nestkast gesignaleerd.

Sijs

Alleen in voorjaar op trek overvliegende groepjes en ook fouragerend. Van 16-3 tot 9-4 waargenomen daarna niet meer.

Goudvink

Eénmaal gehoord (16-4) bij de Spanderslaan net buiten het inventarisatiegebied.

Vink

Broedvogel in een klein aantal 1-2. In het voorjaar is er nog doortrek en zijn er fouragerende groepjes waargenomen.

Ringmus

De Ringmus werd bij de inventarisatie noch gehoord noch gezien of deze soort nu aan het verdwijnen is in de Snip niet zeker te zeggen Voorgaande jaren was deze vogelsoort steeds als broedvogel in wisselend aantal; in de nestkasten aanwezig (zie nestkastenverslag)

Zwarte Kraai

Mogelijk 1 territorium. Werden steeds meerdere exx. gezien, meest fouragerend op naastgelegen weiland.

Ekster

Vele exemplaren aanwezig, er zijn veel nesten in de directe omgeving, in het bosgebied van De Snip is 1 nest gevonden mogelijk 2.

Vlaamse Gaai

Broedvogel met klein aantal 1-3, deze soort was steeds aanwezig op inventarisatiedagen.

VASTGESTELDE BROEDSELS IN DE CA 32 NESTKASTEN VAN DE SNIP

Soort	1979	1980	1981	1982
	1e + 2e broedsel	1e + 2e br.	1e + 2e br.	1e + 2e br.
Koolmees	13 + 4	20 + 5	17 + 5	16 + 11
Pimpelmees	1	2	3 + 1	4 + 1
Ringmus	4 + 3	1 + 1	2	6 + 2
Boomkruiper	1	-	-	-
Gekr. Roodstaart	-	-	1	-

Aan zoogdieren werden er in de Snip waargenomen: Konijn, Eekhoorn en muizen (niet gedetermineerd).

Van alle broedvoegls zijn territoriumkaarten opgesteld. Van de Koolmees, Pimpelmees en Goudhaan is een combinatiekaart in dit verslag weergegeven. De andere territoriumkaarten kunt U in het VWG archief vinden.

Legenda:

- De nestkasten zijn met kleine stip + nummer aangegeven
- De Koolmees met ■ (20-24 broedparen)
- De Pimpelmees met ● (6-12 broedparen)
- De Goudhaan met * (3-6 broedparen)

